

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **plut. J. T.** podejrzanego o czyny z art. 230 § 1 k.k. i in., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 13 stycznia 2022 r., zażalenia obrońcy podejrzanego, na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 grudnia 2021 r., sygn. akt Kp (Ar) [...] w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wojskowy Sąd Okręgowy w W., po rozpoznaniu wniosku prokuratora, postanowieniem z dnia 21 grudnia 2021 r., przedłużył wobec podejrzanego plut. J. T. tymczasowe aresztowanie na okres kolejnych 2 miesięcy, tj. do 24 lutego 2022 r., godz. 18.40.

Na to postanowienie zażalenie złożył obrońca podejrzanego i sformułował następujące zarzuty:

1. obrazy przepisów postępowania mających wpływ na treść wydanego w sprawie postanowienia, a to:
 1. art. 249 § 1 k.p.k. poprzez zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, pomimo braku okoliczności, które przemawiałyby za istnieniem zagrożenia dla prawidłowego toku postępowania;
 2. art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że zachodzi obawa matactwa przez podejrzanego, podczas gdy brak jest dowodów i konkretnych okoliczności wskazujących na jej istnienie, a nadto poprzez zastosowanie tymczasowego aresztowania, pomimo że stosowanie środka o charakterze

izolacyjnym nie jest niezbędne dla zapewnienia prawidłowego toku postępowania, bowiem w sprawie zabezpieczono już dowody osobowe w formie protokolarnej i na pozostałe do przeprowadzenia czynności dowodowe podejrzany realnie nie może mieć wpływu;

3. art. 257 § 1 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie, pomimo iż na obecnym etapie postępowania dla ewentualnego zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego wystarczające jest zastosowanie innego środka zapobiegawczego o charakterze wolnościowym, jak chociażby dozór policji, czy poręczenie majątkowe;
4. art. 259 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. poprzez jego niezasadne niezastosowanie, podczas gdy stan zdrowia żony podejrzanego i sytuacja rodzinna nakazują odstąpienie od zastosowania środka w postaci tymczasowego aresztowania.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie i niestosowanie tymczasowego aresztowania, ewentualnie o zastosowanie nieizolacyjnego środka zapobiegawczego w postaci dozoru Policji lub poręczenia majątkowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie może zostać uwzględnione, albowiem wskazane w zarzutach odwoławczych uchybienia, nie wystąpiły.

W zaskarżonym postanowieniu trafnie wykazano, że spełnione zostały przesłanki pozwalające na przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania, a to ogólna określona w art. 249 § 1 k.p.k., jak i szczególne wskazane w art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 263 § 2 k.p.k.

Sąd pierwszej instancji, wbrew twierdzeniu skarżącego, nie naruszył art. 249 § 1 k.p.k. Wskazany w zaskarżonym postanowieniu materiał dowodowy w wysokim stopniu uprawdopodobnia, że podejrzany popełnił zarzucane mu przestępstwa. Wynikająca z tego przepisu funkcja zapobiegawcza „w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania”, jest doprecyzowana przez przesłanki szczególne, a zatem ten przepis należy powiązać z art. 258 § 1 - 3 k.p.k. Obawa mactwa (art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k.), jest w niniejszej sprawie nadal realna, albowiem pomimo zebrania już w większości materiału dowodowego, a co do osobowych źródeł dowodowych zabezpieczenia go w formie sporządzonych protokołów przesłuchania świadków i współpodejrzanych, to podejmowane już przez podejrzanego próby wpływania na treść ich depozycji uzasadniają przekonanie, że może on dalej takie próby podejmować poprzez nakłanianie przesłuchanych osób do zmiany złożonych zeznań lub wyjaśnień. Niezależnie od tego, nawet gdyby podzielić stanowisko obrońcy, że w aktualnym stanie dowodowym sprawy, taka obawa już realnie nie istnieje, to pozostaje

aktualna druga przesłanka szczególna w postaci grożącej podejrzanemu surowej kary pozbawienia wolności (art. 258 § 2 k.p.k.).

Jak trafnie wskazano w zaskarżonym postanowieniu, przesłanka ta może być samodzielną podstawą dalszego stosowania tymczasowego aresztowania. Wielość postawionych podejrzanemu zarzutów oraz znaczny ciężar gatunkowy zarzucanych mu przestępstw zagrożonych w większości karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, np. art. 231 § 2 k.k., art. 286 § 1 k.k., art. 228 § 1 k.k., art. 230 § 1 k.k., uzasadnia prognozowanie, że w wypadku skazania za te przestępstwa kary jednostkowe pozbawienia wolności mogą zostać wymierzone w średnim wymiarze, a więc, że będzie je cechowała surowość. Stwierdzona tu okoliczność, że podejrzanemu grożą surowe kary pozbawienia wolności, pozwala uznać, że dla zapobieżenia możliwym działaniom podejrzanego w celu utrudnienia zakończenia procesu z uwagi na perspektywę orzeczenia surowych kar pozbawienia wolności, konieczne jest dalsze stosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego. Stąd też nie jest wystarczające dla realizacji tego celu stosowanie nieizolacyjnych środków zapobiegawczych, które proponuje w zażaleniu obrońca. Zatem nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 257 § 1 k.p.k.

Nie doszło także do naruszenia art. 259 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. Na początku zauważyć należy, że wskazany w zażaleniu art. 259 § 1 pkt 1 k.p.k. dotyczy sytuacji zdrowotnej podejrzanego, a taka okoliczność w tej sprawie nie zachodzi. Tym samym aktualny pozostaje tylko zarzut naruszenia art. 259 § 1 pkt 2 k.p.k. Jednak wskazany w zażaleniu zły stan zdrowia żony podejrzanego w postaci schorzenia gastrycznego oraz wypadek małoletniego syna – złamanie ręki, nie są tego rodzaju, aby mogły stanowić podstawę do odstąpienia od dalszego stosowania tymczasowego aresztowania. Zauważyć bowiem trzeba, że w świetle art. 259 § 1 pkt 2 k.p.k. sytuacja najbliższej rodziny podejrzanego musiałaby być tego rodzaju, że jego pobyt w warunkach pozbawienia wolności pociągnąłby dla nich „wyjątkowo ciężkie skutki”. Charakter schorzenia żony oraz doznany przez syna podejrzanego uraz, takich wyjątkowo ciężkich skutków nie wywołują, gdyż pomimo nieobecności podejrzanego, jego najbliżsi mogą sami o siebie zadbać i prowadzić sprawy życia codziennego bez jego udziału. Z istoty tego rodzaju środka zapobiegawczego wynika bowiem uciążliwość dla najbliższej rodziny aresztowanego przy prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Dodatkowo podnieść należy, choć w zażaleniu nie postawiono wprost zarzutu naruszenia art. 263 § 2 k.p.k., ale z uzasadnienia można taki zarzut zdekodować (art. 118 § 1 k.p.k.), że zachodzą „szczególne okoliczności” z powodu których nie można było zakończyć postępowania przygotowawczego w terminie poprzednio oznaczonego czasu

trwania tymczasowego aresztowania. Niewątpliwie w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym doszło do uzupełnienia postanowienia o przedstawieniu zarzutów o nowe, ujawnione w jego toku czyny, które wymagają dowodowego potwierdzenia. Zakres przestępczej działalności podejrzanego jest rozległy, zaś względy ekonomii procesowej przemawiają za łącznym prowadzeniem postępowania. Wskazane we wniosku prokuratora o przedłużenie tymczasowego aresztowania czynności, które należy w sprawie wykonać, słusznie zostały zaakceptowane przez sąd pierwszej instancji, jako „szczególne okoliczności”, tj. ujawnienie nowych przestępstw, co wymaga przedmiotowego poszerzenia postępowania przygotowawczego i uzasadnienia przedłużenia tymczasowego aresztowania. Okres jego trwania został skrócony w stosunku do żądanego we wniosku, co powinno oddziaływać motywująco na organy ścigania do szybkiego zakończenia postępowania przygotowawczego.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.